MEMORANDUM

PROVINCIE :: UTRECHT

DATUM	7-4-2020
AAN	Provinciale Staten
VAN	Robert Strijk
ONDERWERP	Aanpassingen doelenboom en beleidsindicatoren

Ter inleiding
Op 30 oktober 2019 is door Provinciale Staten de programmabegroting 2020 vastgesteld. In het statenvoorstel, behorende bij dit besluit, is aan Gedeputeerde Staten de opdracht gegeven om de planning & control cyclus verder te ontwikkelen. Een tweetal onderwerpen uit deze opdracht zijn nauw aan elkaar verbonden:

1. Aanpassingen van de doelenboom (afgestemd op de nieuwe beleids- en uitvoeringsplannen);
2. Aanpassingen van de beleidsindicatoren in de verschillende programma's (in beeld brengen welke kunnen vervallen en welke kunnen worden toegevoegd).

Op 19 februari 2020 is in de commissie FAC ambtelijk een toelichting gegeven op de procesmatige aanpak en invulling van deze beide opdrachten. Met betrekking tot de programma indeling heeft de commissie een voorkeur uitgesproken voor de optie om de huidige programma indeling aan te houden en de beleidsdoelstellingen en meerjarendoelstellingen in lijn te laten brengen met de plannen van dit college conform het coalitieakkoord.
Met betrekking tot de aanpassingen van de beleidsindicatoren is in diezelfde vergadering gecommuniceerd dat dit traject wordt opgestart ná aanpassingen van de doelenboom.

Wettelijke voorschriften
In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn de wettelijke voorschriften opgenomen waaraan onder andere begrotings- en verantwoordingsdocumenten van provincies moeten voldoen. Opvallend genoeg is in het BBV de term "doelenboom" niet terug te vinden. Wel geef het BBV aan dat de begroting dient te bestaan uit programma's, die een samenvattend geheel van activiteiten dienen te bevatten. Per programma dient de doelstelling, in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten, toegelicht te worden aan de hand van ten minste de verplicht gestelde beleidsindicatoren. Verder dient ook te worden aangegeven op welke wijze ernaar gestreefd zal worden om die effecten te bereiken.

Om aan Provinciale Staten inzicht te geven in de opbouw van het "samenvattend geheel van activiteiten" per programma wordt door de provincie Utrecht sinds 2018 gebruik gemaakt van een doelenboom. De opbouw van deze doelenboom kent een standaard structuur, welke is toegelicht in het vervolg van deze notitie. Sinds de eerste introductie van de doelenboom in 2018 is dit instrument verder verfijnd om de transparantie te vergroten op het gebied van de inzet van middelen en bereikte resultaten. Zo wordt steeds de link gelegd tussen de beleids- en uitvoeringsplannen en de beleidsdoelen, worden per meerjarendoel beoogde resultaten benoemd voor het betreffende begrotingsjaar en zijn de financiële middelen inzichtelijk gemaakt op beleidsdoelniveau.

In relatie tot de financiën geldt dat Provinciale Staten de begroting vaststellen en de baten en lasten autoriseren op het niveau van (sub)programma's. Gedeputeerde Staten dragen er vervolgens zorg voor dat bij de uitvoering de lasten van een beleidsdoel niet dusdanig worden overgeschreden dat de realisatie van andere beleidsdoelen binnen hetzelfde (sub)programma onder druk komen te staan. GS zijn bevoegd om binnen een (sub)programma te schuiven met het budget indien:

a. Dit de realisatie van beleidsdoelen niet nadelig beïnvloedt; en
b. De wijziging maximaal 10% van de lasten van het (sub)programma bedraagt.

1. Aanpassingen doelenbomen

Relatie met de beleidscyclus[1]

Om doelstellingen te kunnen bereiken stellen Provinciale Staten nota's en beleidsplannen vast die inzicht geven in de wijze waarop zij hier invulling aan wensen te geven. Het college is vervolgens verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid en dient de staten inzicht te geven in de mate waarin we de doelstellingen bereiken, de uitvoering vordert en de mate waarin op de kaderstelling en uitvoering bijsturing noodzakelijk is. Primair is de planning & control cyclus hiervoor het geëigende instrument. Ook de periodieke evaluatie valt onder de verantwoordelijkheid van het college. Het geheel van kaderstelling tot aan evaluatie is een continue proces en vormt de zogeheten beleidscyclus. Schematisch kan dat als volgt worden weergegeven:

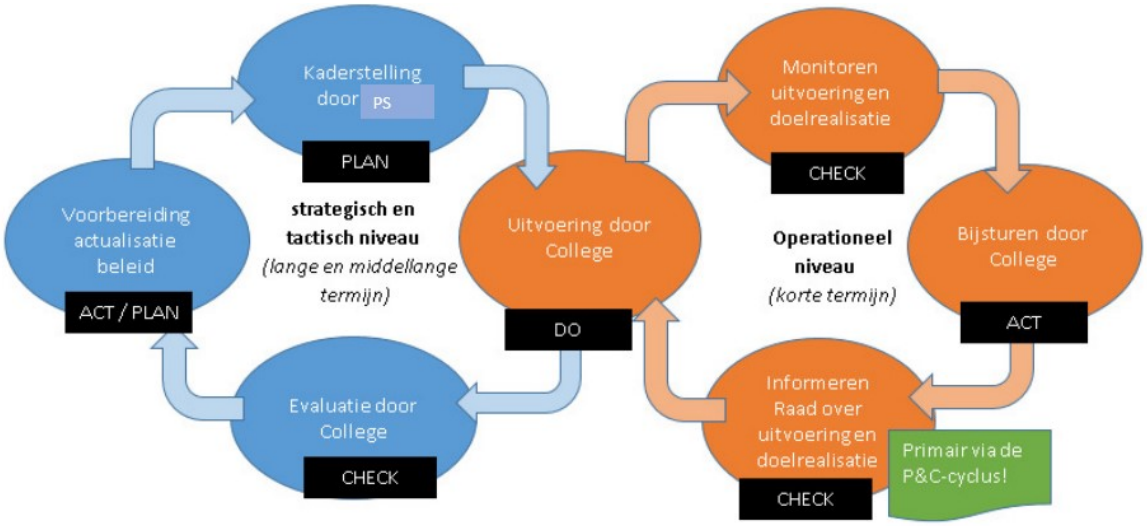

Een praktijk voorbeeld van de werking van deze cyclus is het in 2018 door PS vastgestelde Mobiliteitsprogramma 2019-2023. In dit kader zijn doelstellingen geformuleerd die PS wil bereiken, waarbij ook een set van indicatoren (en streefwaarden) zijn genoemd. Op basis van dit kader zijn recentelijk uitvoeringsplannen vastgesteld die vervolgens, in de nu voorliggende actualisatie van de doelenboom, vertaald worden naar beleids- en meerjarendoelen.

Structuur doelenboom

De doelenboom is opgebouwd uit verschillende niveaus die elk een eigen tijdshorizon kennen en bijbehorende kaderstellende gremia. De voorgestelde structuur en toe te passen terminologie in de begroting 2021 is in tabel 1.1 opgenomen.

Tabel 1.1 – Structuur doelenboom

Nummering	Niveau	Termijn	Kaderstelling
1.	Programmadoel	> 10 jaar	PS
1.1	Beleidsdoel	8-10 jaar	PS
1.1.1	Meerjarendoel	4-5 jaar	GS
N.v.t., alleen tekstuele toelichting in begroting	Hoofdactiviteiten*	4-5 jaar	GS/ambtelijke staf
N.v.t., alleen tekstuele toelichting in begroting	Beoogd resultaat	1 jaar	GS/ambtelijke staf
** Het benoemen van hoofdactiviteiten is optioneel. Dit is met name gewenst bij relatief breed geformuleerde meerjarendoelen. In die gevallen biedt een tekstuele toelichting aan de hand van hoofdactiviteiten meer inzicht.*			

[1] Deze paragraaf en de gepresenteerde cyclus is ontleend aan de notitie 'Versterking van de beleidscyclus 2018-2022' van de gemeente Apeldoorn, welke te vinden is via: https://apeldoorn.begroting-2020.nl/assets/docs/pbd4versterkingbeleidscyclus.pdf

Programma indeling
De indeling van de programma's is voorbehouden aan PS. Voor PS is dit essentieel, omdat op dit niveau de begroting wordt vastgesteld. PS heeft verder de bevoegdheid om een programma te verdelen in subprogramma's als zij dat in het kader van het financiële beleid en beheer van belang achten. In de laatste, door PS vastgestelde begroting, is sprake van een aantal subprogramma's.

- Opheffen van subprogramma's

Naar aanleiding van de 'Beleidsaudit Financiën Mobiliteitsprogramma' is in de kadernota 2019-2022 voorgesteld, en in de begroting 2019 geëffectueerd, om het programma Bereikbaarheid te splitsen in een subprogramma 'Bereikbaarheid (excl. OV)' en een subprogramma 'Bereikbaarheid Openbaar vervoer'.

In de programmabegroting 2020 is voorgesteld en direct geëffectueerd om het programma Economie te splitsen in een subprogramma 'Economie' en een subprogramma 'Energietransitie'. Dit onderscheid is primair gemaakt vanwege het belang en de ambities die dit college heeft met betrekking tot deze maatschappelijke opgave.

Door de commissie FAC is de wens geuit om een opeenvolgende hoofdstuknummering te hanteren met ingang van de begroting 2021. In tabel 1.2 is de huidige indeling (begroting 2020) en de voorgestelde indeling (vanaf begroting 2021) opgenomen.

In dit voorstel is er weer sprake van één programma Bereikbaarheid. Vanuit de inhoudelijke samenhang heeft dit namelijk de voorkeur. Dit blijkt al uit feit dat er één mobiliteitsvisie is met een bijbehorend mobiliteitsprogramma en daaronder de uitvoeringsprogramma's. Door er één programma van te maken sluit de geactualiseerde en meer verfijnde doelenboom daar ook het beste op aan.

- Overzicht Overhead

Met betrekking tot het onderdeel "Bedrijfsvoering (Overhead)" is relevant om op te merken dat dit een wettelijk verplicht overzicht is die tot doel heeft om de onderlinge vergelijkbaarheid tussen decentrale overheden te vergroten. Het heeft om die reden een andere status dan de beleidsinhoudelijke programma's. In de financiële verordening van onze provincie is om die reden expliciet vastgelegd dat Provinciale Staten met betrekking tot dit overzicht in de begroting "de kosten van overhead op totaalniveau" vaststelt en autoriseert. Om deze bijzondere positie tot uitdrukking te brengen wordt voorgesteld om vanaf 2021 de benaming "Overzicht Overhead" te hanteren.

Tabel 1.2 – Programma indeling

Huidige nummering	Huidige programmanaam	Voorgestelde nummering	Voorgestelde programmanaam
1.	Ruimtelijke ontwikkeling	1.	Ruimtelijke ontwikkeling
2.	Landelijk gebied	2.	Landelijk gebied
3.	Bodem, water en milieu	3.	Bodem, water en milieu
4a.	Economie	4.	Gezonde economie
4b.	Energietransitie	5.	Bereikbaarheid
5a.	Bereikbaarheid (excl. OV)	6.	Cultuur en erfgoed
5b.	Bereikbaarheid Openbaar vervoer	7.	Bestuur en middelen
6.	Cultuur en erfgoed	8.	Energietransitie
7.	Bestuur en middelen	9.	Overzicht Overhead*
N.v.t.	Bedrijfsvoering (Overhead)*		
** Conform de gegeven toelichting betreft dit een vanuit het BBV verplicht gesteld overzicht.*			

Aanpassingen doelenboom
De geactualiseerde doelenbomen per beleidsprogramma en voor het Overzicht Overhead worden z.s.m. separaat aan u toegezonden in de vorm van een PowerPoint presentatie. Hierbij zij nadrukkelijk opgemerkt dat dit nog een concept doelenboom betreft waar GS nog een finale uitspraak over dient te doen. Ook willen we uitdrukkelijk de reeds geplande vergadering met de commissie BEM van 22 april gebruiken voor het ophalen van feedback op de voorgestelde doelenboom.

2. Aanpassingen beleidsindicatoren

Wat zijn indicatoren?

Indicatoren zijn volgens het Van Dale woordenboek "een verschijnsel dat op iets wijst". In zowel publieke als private organisaties wordt veelvuldig gebruik gemaakt van indicatoren. Wat een indicator precies is en wat het te zeggen heeft kent in de praktijk een grote variatie. Het kan als meetpunt fungeren voor een beoogd doel of effect, houvast bieden bij sturing en verantwoording en ook als middel dienen voor vergelijking met andere organisaties. Onze financiële verordening spreekt van "een meetbare eenheid die een signalerende functie heeft en een aanwijzing geeft over de mate van doelrealisatie of grenswaarden".

Welk type indicatoren zijn er?

Die verscheidenheid aan indicatoren komt ook tot uitdrukking in de typering van indicatoren. In tabel 2.1 is in beeld gebracht welke typen indicatoren in de literatuur worden onderkend[2].

Tabel 2.1 – Typen indicatoren

Type indicator	Omschrijving
Input	Bij input-indicatoren gaat het om de meting (in hoeveelheid geld of fysieke inputs) van duurzame en niet-duurzame productiemiddelen die in het productieproces worden gebruikt.
Proces (throughput)	Procesindicatoren meten de activiteiten en/of de kenmerken daarvan (bijv. ziekteverzuim), die door de betrokken organisatie worden uitgevoerd gedurende het productieproces.
Output (ook vaak aangeduid als prestatie-indicator)	Output-indicatoren geven de uitkomsten van het productieproces weer in het aantal te behalen of gerealiseerde producten of diensten. De *outputs* onderscheiden zich van de *throughputs* door de directe consumptie door burgers. Een kenmerk van deze indicatoren ten opzichte van de outcome-indicatoren is dat de provincie hier direct invloed op heeft, zoals het aantal afgegeven vergunningen.
Outcome (ook vaak aangeduid als effect-indicator)	Outcome-indicatoren geven het maatschappelijk effect weer van de geleverde output. Dit effect is het eindresultaat van het productieproces. Het gaat bij deze indicatoren om de uiteindelijke resultaten (en de kwaliteit) van de *outputs*. De invloed van de provincie op de maatschappelijke effecten is indirect, namelijk via *outputs*.
Kengetallen	Niet door de provincie beïnvloedbare gegevens.

Zijn indicatoren verplicht?

Sinds het begrotingsjaar 2018 zijn provincies conform het BBV verplicht om een set uniforme beleidsindicatoren in hun verantwoordingsstukken op te nemen. Het doel hiervan is om te komen tot meer transparantie, stuurbaarheid en vergelijkbaarheid. De website www.waarstaatjeprovincie.nl geeft inzicht in deze vergelijkbaarheid tussen provincies. De op de volgende pagina getoonde tabel 2.2 toont de verplicht gestelde indicatoren.

[2] Budding T, Ormel E, Schoute M (2019) Grote variatie in gebruik van prestatie-indicatoren bij gemeenten. *Maandblad Voor Accountancy en Bedrijfseconomie* 93(11/12): 423-432. https://doi.org/10.5117/mab.93.47116

Tabel 2.2 – De huidige set van verplichte indicatoren

	Kerntaak	Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Bron(houder)
1.	Duurzame ruimtelijke ontwikkeling waaronder waterbeheer	Kwaliteit oppervlaktewater	Waterkwaliteit (oppervlaktewater)	% van de waterlichamen met een goede ecologische kwaliteit	Informatiehuis Water
2.	Milieu, energie en klimaat	Luchtverontreiniging	Emissie van broeikasgassen	Totale emissie broeikasgassen (uitgedrukt in CO_2-equivalenten) in absolute aantallen (in tonnen uitstoot)	Klimaatmonitor RWS
3.	Milieu, energie en klimaat	Duurzaamheid	Hernieuwbare energie	Totale productie van hernieuwbare energie in petajoule (PJ)	Klimaatmonitor RWS
4.	Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden	Natuurontwikkeling	Ontwikkelde nieuwe natuur	De ontwikkeling van nieuwe natuurwaarden uitgedrukt in hectare binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	BIJ12
5.	Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden	Beheer natuurgebieden	Beheerde natuur	Het beheer van natuurwaarden uitgedrukt in hectare binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	BIJ12
6.	Mobiliteit	Openbaar vervoer	Waardering openbaar vervoer	Klantenwaardering voor het openbaar vervoer waarvoor concessieverlening plaatsvindt door de provincie	OV-klantenbarometer
7.	Regionale economie	Regionale economie, overige baten en lasten	Bruto regionaal product	% toename van het bruto regionaal product (BRP) ten opzichte van het voorgaande jaar	CBS
8.	Regionale economie	Regionale economie, overige baten en lasten	Werkgelegenheid	% bruto arbeidsparticipatie (werkgelegenheid) ten opzichte van de totale beroepsbevolking in de leeftijd van 15–75 jaar (conform CBS-definitie)	LISA/CBS
9.	Culturele infrastructuur en monumentenzorg	Cultuur	Restauratievolume	% Rijksmonumenten (exclusief oorspronkelijke functie woonhuis), weergegeven naar de staat van het casco, categorie 'matig' en 'slecht'	Databank Erfgoedmonitor
10.	Kwaliteit van het openbaar bestuur	Interbestuurlijk toezicht op de regio	Gemeenten onder preventief financieel toezicht	Aantallen gemeenten onder preventief toezicht	BZK
11	Kwaliteit van het openbaar bestuur	Bestuurlijke organisatie	Opkomst bij verkiezingen	De opkomstcijfers van verkiezingen voor de Tweede Kamer, provinciale staten en gemeenteraden, weergeven in % kiezers / stemgerechtigden	Kiesraad

Wat zegt onze financiële verordening?
In de door PS vastgestelde financiële verordening (2018) zijn met betrekking tot indicatoren de volgende artikelen relevant:

Artikel 4: Inrichting begroting en jaarstukken
1. In de begroting worden onder elk programma of subprogramma weergegeven:
   a. De beoogde maatschappelijke effecten uitgedrukt in indicatoren.
4. De beleidsmatige verantwoording [in de jaarstukken] bestaat uit:
   a. Een overzicht van welke effecten zijn bereikt en hoe de resultaten zich verhouden tot de in de begroting gestelde doelen;
   b. Een overzicht van de wijze waarop deze effecten zijn bereikt in relatie tot het in de begroting voorgenomen instrumentarium.

Artikel 6: Autorisatie begroting en wijzigingen daarop
2. Provinciale Staten stellen per programma of subprogramma, voor het betreffende begrotingsjaar, de beoogde maatschappelijke effecten uitgedrukt in indicatoren vast.
3. Gedeputeerde Staten stellen, naast de verplicht voorgeschreven indicatoren op grond van artikel 25 lid 2a BBV, per programma of subprogramma indicatoren voor met betrekking tot de beoogde maatschappelijke effecten en de wijze waarop ernaar gestreefd zal worden die effecten te bereiken.

Welke indicatoren hebben we momenteel?
De programmabegroting 2020 bevat de laatste, door PS vastgestelde, indicatoren. In tabel 2.3 is dit getalsmatig in beeld gebracht. In bijlage 1 is per beleidsprogramma een overzicht gepresenteerd van de niet-verplichte indicatoren.

Tabel 2.3 – Huidig aantal indicatoren

Programma (cf. begroting 2020)	# verplicht (BBV)	# niet-verplicht	# totaal
1. Ruimtelijke ontwikkeling	-	3	3
2. Landelijk gebied	2	2	4
3. Bodem, water en milieu	2	5	7
4a. Economie	2	3	5
4b. Energietransitie	1	2	3
5a. Bereikbaarheid (excl. OV)	-	26	26
5b. Bereikbaarheid Openbaar vervoer	1	5	6
6. Cultuur en erfgoed	1	4	5
7. Bestuur en middelen	2	3	5
Totaal	**11**	**53**	**64**

Procesvoorstel voor aanpassingen beleidsindicatoren
De opdracht die PS aan GS heeft gegeven betreft, conform het statenvoorstel, het in beeld brengen van:
1. Indicatoren die kunnen vervallen; en
2. Indicatoren die kunnen worden toegevoegd.

Bij de behandeling van de programmabegroting 2020 is door PS ook amendement no. 39 aangenomen, betreffende het toevoegen van twee ontbrekende, maar wettelijk verplichte indicatoren. In dit amendement zijn daarnaast constateringen gedaan en overwegingen opgenomen die relevant zijn om te betrekken bij het aanpassen van beleidsindicatoren. Op de volgende pagina is de tekst van het amendement opgenomen:

constaterende dat

- twee verplichte indicatoren uit de Regeling beleidsindicatoren provincies niet zijn opgenomen in de begroting
- indicatoren niet allemaal even helder en doelgericht zijn
- het begrip 'brede welvaart', zoals bijvoorbeeld gedefinieerd in het CPB-rapport van mei 2017, niet vertaald is in een set provinciale indicatoren

overwegende

- dat indicatoren een belangrijke richtinggevende functie hebben
- de literatuur ons overtuigend leert dat het stellen van juiste indicatoren substantieel bijdraagt aan het bereiken van doelen[1]
- indicatoren daarom bij uitstek een sturingsmechanisme van Provinciale Staten zijn
- dat wettelijke normen nu moeten worden overgenomen
- maar dat inhoudelijke verbeteringen en keuze van indicatoren meer discussie en voorbereiding vergen

voorts overwegende

- dat een dergelijke discussie uitgebreid gevoerd moet worden tussen Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en ambtelijke ondersteuning
- de discussie over een indicatorenraamwerk te diep voert voor dit begrotingsdebat en daarom ter voorbereiding van een nieuwe kadernota en begroting gehouden moet worden

Op 15 april geven wij u in de commissie FAC een ambtelijke presentatie van de nieuwe doelenboom. Op 22 april is er een extra BEM vergadering om deze nieuwe doelenboom met GS te bespreken.

In overleg met de Griffie worden voorstellen gedaan om de in september 2020 geplande commissie vergaderingen te gebruiken om u te informeren over de voorgestelde aanpassingen van de indicatoren. Daarbij zal voldoende ruimte worden gemaakt in de agenda om hier inhoudelijk met elkaar over te discussiëren en eventuele aanpassingen of aanscherpingen door te voeren. De uitwerking van de aanpassingen van alle beleidsindicatoren wordt vervolgens gepresenteerd in de begroting 2021 die eind september wordt vastgesteld door GS en op 11 november 2020 ter behandeling wordt aangeboden in PS.

Bijlage 1: overzicht niet-verplichte indicatoren in begroting 2020

Programma 1. Ruimtelijke ontwikkeling

Beleidsdoel 1.1: Integraal ontwikkelen ruimtelijk beleid

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Binnenstedelijke woningbouw	Percentage van de nieuwe toegevoegde woningen dat wordt gerealiseerd binnen stedelijk gebied (begrensd door de actuele rode contouren)	90%	90%	90%	90%	90%	90%	90%
Aantal plannen zonder bij gemeenten ingediende zienswijzen WRO	Minimum aantal gemeentelijke ruimtelijke plannen, waarbij de provincie geen zienswijze heeft ingediend, als % van het totaal aantal plannen	95%	95%	95%	95%	95%	95%	95%

Beleidsdoel 1.2: Zorgdragen aantrekkelijke steden en dorpen

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Woningbouw	Aantal gemeentelijke bouw-plannen dat met het instrumentarium uit het Beleidskader Binnenstedelijke Ontwikkeling verder in de ontwikkeling is gebracht.	25	25	25	25	25	25	25

Programma 2. Landelijk gebied

Beleidsdoel 2.1: Ontwikkelen robuust natuurnetwerk

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Verwerving/functie-verandering nieuwe natuur	Verwerving/functieverandering nieuwe natuur cumulatief in ha. *[cumulatief, realisatie 2027]*	1.566	822	980	1.105	1.230	1.355	1.405

Beleidsdoel 2.2: Beschermen, verbeteren en bewaken kwaliteit natuur en landschap

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Jaarplan vergunningverlening Natuur en landschap	Percentage binnen de termijn afgegeven ontheffings-/vergunningsaanvragen. *[jaarlijkse streefwaarde]*	91%	90%	90%	90%	90%	90%	90%

Programma 3. Bodem, water en milieu

Beleidsdoel 3.1: Waarborgen waterveiligheid en klimaatadaptatie

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Veiligheid regionale waterkeringen	Percentage regionale waterkeringen dat aan de veiligheidsnorm voldoet.	100%	80%	85%	90%	90%	90%	90%

Beleidsdoel 3.3: Zorgen voor robuust bodem- en grondwatersysteem

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Waterkwantiteit	Aantal TOP-lijst gebieden waar de verdroging is opgelost (cumulatief)	12 TOP 19 SUB TOP	12 TOP 19 SUB TOP	12 TOP 19 SUB TOP	12 TOP 19 SUB TOP	12 TOP 19 SUB TOP	12 TOP 19 SUB TOP	12 TOP 19 SUB TOP

Beleidsdoel 3.4: Bijdragen aan gezonde en veilige leefomgeving

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Jaarplan handhaving	Aantal ontvangen milieuklachten	600	600	600	600	600	600	600
Beperking toezichtlast	Percentage binnen de wettelijke termijn afgegeven ontheffings-/ vergunningsaanvragen	100%	90%	90%	100%	100%	100%	100%
PUEV	Externe veiligheid is in alle ruimtelijke plannen goed verwerkt	100%	95%	95%	100%	100%	100%	100%

Programma 4a. Economie

Beleidsdoel 4.3: Vergroten innovatiekracht

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Innovatie	Multiplier op innovatieprojecten (EBU)	3	3	3	3	3	3	3

Beleidsdoel 4.4: Stimuleren internationalisering

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Internationale acquisitie	Aantal gerealiseerde investeringsprojecten per jaar	10	10	15	10	10	10	10

Beleidsdoel 4.6: Vrijetijdseconomie

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Accommoderen en recreatiedruk om de stad	Aangelegd recreatieterrein rond Utrecht (RodS) in ha	170	106	170	170	170	170	170

Programma 4b. Energietransitie

Beleidsdoel 4b.1: Energie besparen

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Energie besparen	Minder verbruikt dan in 2019 onder genormaliseerde omstandigheden	9%	n.v.t.	n.v.t.	1,5%			

Beleidsdoel 4b.2: Duurzame energie

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Duurzame energie	Opwekking van duurzame energie	16%			7%			

Programma 5a. Bereikbaarheid (excl. OV)

Beleidsdoel 5.1: Provinciale wegen

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Onderhoudstoestand van wegen (1)	Percentage wegen wat minimaal voldoet aan kwaliteitsniveau B	95%	n.n.b.	n.n.b.	95%	95%	95%	95%
Onderhoudstoestand van bruggen en viaducten (1)	Percentage kunstwerken wat voldoet aan minimaal conditieniveau 3	100%	100%	Nnb	100%	100%	100%	100%
De tijdsduur dat wegen niet beschikbaar zijn door wegwerkzaamheden (2)	Percentage van de tijd en kilometers dat de wegen beschikbaar zijn voor verkeer	99%	99%	Nnb	99%	99%	99%	99%
Het oponthoud gedurende de dag (3)	De vertraging vermenigvuldigd met het aantal voertuigen	Dalende trend	1.181.000**	afname	afname	afname	afname	afname
Het oponthoud gedurende de spits (4)	De factor van de reistijd tijdens de spits in vergelijking met buiten de spits	≤ 2	n.n.b.	n.n.b.	≤ 2	≤ 2	≤ 2	≤ 2
De voorspelbaarheid van reistijden (5)	De hoeveelheid ritten waarbij de maximale extra reistijd niet hoger is dan 20% van de normale reistijd	≥ 95%	29%	n.n.b.	≥ 95%	≥ 95%	≥ 95%	≥ 95%
De bereikbaarheid van belangrijke werklocaties met de auto (6)	De bereikbaarheid met economische kerngebieden als bestemming	≥ 50 km/u	49,8 km/u	n.n.b.	≥ 50 km/u	≥ 50 km/u	≥ 50 km/u	≥ 50 km/u

** waarde uit 2016

Deze indicatoren zijn vastgesteld met het Mobiliteitsprogramma in juli 2018. De uitwerking hiervan is belegd bij de Nationale Databank Wegverkeersgegevens (NDW) waarin wij samenwerken met andere overheden en wegebeheerders. De waarden komen het komende jaar beschikbaar en worden dan gedurende de looptijd van het programma geactualiseerd.

Beleidsdoel 5.2: Goederenvervoer

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
De bereikbaarheid van belangrijke werklocaties voor vrachtverkeer (20)	De bereikbaarheid met economische kerngebieden als bestemming	≥ 50 km/u	50,1 km/u	n.n.b.	≥ 50 km/u	≥ 50 km/u	≥ 50 km/u	≥ 50 km/u
Het aantal hectare watergebonden overslaglocaties (21)	De beschikbare capaciteit	Een toename	n.n.b	n.n.b.	toename	toename	toename	toename

Deze indicatoren zijn vastgesteld met het Mobiliteitsprogramma in juli 2018. De uitwerking hiervan is belegd bij de Nationale Databank Wegverkeersgegevens (NDW) waarin wij samenwerken met andere overheden en wegebeheerders. De waarden komen het komende jaar beschikbaar en worden dan gedurende de looptijd van het programma geactualiseerd.

Beleidsdoel 5.3: Verkeersveiligheid

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Het aantal verkeersdoden (18)	Aantal in de provincie Utrecht door verkeersongevallen	Dalende trend	33	n.n.b.	afname	afname	afname	afname
Het aantal ernstig verkeersgewonden (19)	Aantal in de provincie Utrecht door verkeersongevallen	Dalende trend	n.n.b.	n.n.b.	afname	afname	afname	afname

Deze indicatoren zijn vastgesteld met het Mobiliteitsprogramma in juli 2018. De uitwerking hiervan is belegd bij de Nationale Databank Wegverkeersgegevens (NDW) waarin wij samenwerken met andere overheden en wegebeheerders. De waarden komen het komende jaar beschikbaar en worden dan gedurende de looptijd van het programma geactualiseerd.

Beleidsdoel 5.4: Fiets

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Fietsafstanden ten opzichte van de hemelsbrede afstand (13)	De reistijd tov de hemelsbrede afstand van en naar belangrijke school en werklocaties	≤ 1,20	1,26	n.n.b.	≤ 1,20	≤ 1,20	≤ 1,20	≤ 1,20
De wachttijd bij verkeerslichten (14)	Op basis van de gemiddelde wachttijd	Snelfietsroutes: max. 30 sec. Hoofdfietsroutes: max. 60 sec. Overige fietsroutes: max. 120 sec.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
De kwaliteit van fietspaden (15)	Op basis van breedte, verharding en doorstroming	90% in 2028	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Het aandeel mensen dat op de fiets naar het werk gaat (16)	Aandeel woon-werkverplaatsingen dat met de fiets gemaakt wordt	53% in 2028	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
De bereikbaarheid van belangrijke werklocaties met de fiets (17)	De bereikbaarheid met economische kerngebieden als bestemming	≥ 15 km/u	11,6 km/u	n.n.b.	≥ 15 km/u	≥ 15 km/u	≥ 15 km/u	≥ 15 km/u

Deze indicatoren zijn vastgesteld met het Mobiliteitsprogramma in juli 2018. De uitwerking hiervan is belegd bij de Nationale Databank Wegverkeersgegevens (NDW) waarin wij samenwerken met andere overheden en wegebeheerders. De waarden komen het komende jaar beschikbaar en worden dan gedurende de looptijd van het programma geactualiseerd.

Beleidsdoel 5.5: Kwaliteit van de leefomgeving

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
De geluidsbelasting van woningen langs provinciale wegen (22)	Op basis van modelmatige berekeningen in dB(A)	100% voldoen aan de norm	n.n.b.	n.n.b.	100%	100%	100%	100%
De luchtkwaliteit (23)	Uitstoot van stikstofdioxide door verkeer	100% voldoet aan de norm van 40 µg/m3	n.n.b.	n.n.b.	100%	100%	100%	100%
De luchtkwaliteit (23)	Uitstoot van fijnstof (PM10) door verkeer	100% voldoet aan de norm van 16 µg/m3	n.n.b.	n.n.b.	100%	100%	100%	100%

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
De luchtkwaliteit (23)	Uitstoot van fijnstof (PM2,5) door verkeer	100% voldoet aan de norm van 10 µg/m3	n.n.b.	n.n.b.	100%	100%	100%	100%
De CO2-uitstoot van verkeer en vervoer (24)	Uitstoot van CO2 in de provincie Utrecht	Dalende trend	n.n.b.	n.n.b.	afname	afname	afname	afname
De inzet van bussen en trams zonder uitstoot (25)	Aandeel emissieloze openbaarvervoer-km's	100% in 2028	10,30%	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

Deze indicatoren zijn vastgesteld met het Mobiliteitsprogramma in juli 2018. De uitwerking hiervan is belegd bij d Nationale Databank Wegverkeersgegevens (NDW) waarin wij samenwerken met andere overheden en wegebeheerders. De waarden komen het komende jaar beschikbaar en worden dan gedurende de looptijd van het programma geactualiseerd.

Beleidsdoel 5.6: Smart Mobility

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
De benutting van verschillende modaliteiten per gebied (26)	De verhouding tussen de intensiteit en capaciteit van alle modaliteiten op (vaste) trajecten van/naar economische kerngebieden	De streefwaarden wordt bepaald op basis van de optimale intensiteit/capaciteit-verhouding per modaliteit	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
De verhouding tussen het gebruik in de spits en daarbuiten (27)	De verhouding tussen het gebruik in dal- en spitsuren van alle modaliteiten op (vaste) trajecten van/naar economische kerngebieden	De streefwaarde wordt bepaald op basis van het aantal reizigers in de spits versus het aantal reizigers tijdens de dalperiode	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

Deze indicatoren zijn vastgesteld met het Mobiliteitsprogramma in juli 2018. De uitwerking hiervan is belegd bij de Nationale Databank Wegverkeersgegevens (NDW) waarin wij samenwerken met andere overheden en wegebeheerders. De waarden komen het komende jaar beschikbaar en worden dan gedurende de looptijd van het programma geactualiseerd.

Beleidsdoel 5.7: Knooppunten

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Het aantal reismogelijkheden van en naar knooppunten (11)	Het aantal reismogelijkheden van en naar knooppunten	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Het gebruik van knooppunten (12)	De mate waarin vraag en aanbod van knooppuntvoorzieningen op elkaar aansluiten	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

Programma 5b. Bereikbaarheid Openbaar vervoer

Beleidsdoel 5b.1 Openbaar vervoer

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
De kostendekkingsgraad (8)	De kostendekkingsgraad voor de streekconcessie	> 50%	n.n.b.	n.n.b.	> 50%	> 50%	> 50%	> 50%
De kostendekkingsgraad (8)	De kostendekkingsgraad voor de stadsconcessie	> 64%	n.n.b.	n.n.b.	> 64%	> 64%	> 64%	> 64%
De voorspelbaarheid van reistijden in het openbaar vervoer (9)	De rij- en spreidingstijden laten de spreiding zien van gerealiseerde rijtijden en vertragingen	Bij tenminste 50% van de ritten is de rijtijd niet langer dan driekwart van de ongehinderde reistijd.	n.n.b.	n.n.b.	≥ 50%	≥ 50%	≥ 50%	≥ 50%
De voorspelbaarheid van reistijden in het openbaar vervoer (9)	De rij- en spreidingstijden laten de spreiding zien van gerealiseerde rijtijden en vertragingen	De langzaamste rijtijden wijken maximaal 60% af van de snelste rijtijden.	n.n.b.	n.n.b.	≤ 60%	≤ 60%	≤ 60%	≤ 60%
De bereikbaarheid van belangrijke werklocaties met het openbaar vervoer (10)	De bereikbaarheid met economische kerngebieden als bestemming	≥ 30 km/u	26,5 km/u	n.n.b.	≥ 30 km/u	≥ 30 km/u	≥ 30 km/u	≥ 30 km/u

Deze indicatoren zijn vastgesteld met het Mobiliteitsprogramma in juli 2018. De uitwerking hiervan is belegd bij de Nationale Databank Wegverkeersgegevens (NDW) waarin wij samenwerken met andere overheden en wegebeheerders. De waarden komen het komende jaar beschikbaar en worden dan gedurende de looptijd van het programma geactualiseerd.

Programma 6. Cultuur en erfgoed

Beleidsdoel 6.3: Beleefbaar maken van cultuur en erfgoed (promoten en profileren)

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Festivals	Aantal door de provincie ondersteunde festivals	11	11	11	11	15	15	15
Behouden, zichtbaar en beleefbaar maken militair erfgoed	Aantal projecten behouden, zichtbaar en beleefbaar maken Nieuwe Hollandse Waterlinie (m.i.v. 2016 inclusief Stelling van Amsterdam)*	70	56	63	70	70	70	70
Publieksbereik erfgoed	Aantal projecten waarvoor subsidie wordt aangevraagd**	7	7	7	7	7	7	7

** Cumulatief vanaf 2012*

*** Deze indicator wordt in het cultuur- en erfgoedprogramma per 2020 herijkt*

Beleidsdoel 6.4: Vergroten culturele basisvaardigheden (kennen en kunnen)

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Cultuur- en erfgoed-educatie	Percentage leerlingen primair onderwijs dat via programma's van KC en LEU in aanraking komt met cultuur en erfgoed	75%	75%	75%	75%	75%	75%	75%

Programma 7. Bestuur en middelen

Beleidsdoel 7.5: Toezicht houden op partners en gemeenschappelijke regelingen

Naam indicator	Omschrijving	Streef-waarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Overzicht kwaliteit naleving mede-bewindstaken	Percentage gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en water-schappen dat onder IBT valt en toezichtinformatie verstrekt	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Beoordelen en interveniëren	Percentage gemeenten, gemeenschappelijke waterschappen waarbij, indien nodig, de passende toezicht instrumenten worden ingezet	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Verbetering kwaliteit naleving mede-bewindstaken	Percentage gemeenten gemeenschappelijke regelingen en water-schappen dat opvolging geeft aan vereiste verbeteringen mede-bewindstaken	70%	60%	65%	70%	70%	70%	70%